

Raşit Bey İle İlk Tanışmam

Yıl 1968. Ekim ayı ortaları. 28-29 Ocak 1968 tarihlerinde yapılan Türkiye İslâm Enstitüleri Talebe Federasyonu ikinci kongresinde seçilip teslim aldığımız federasyon yönetiminin çıkarmakta olduğu *İslâm Medeniyeti* mecmuasının 15 Ekim 1968 tarihli ikinci cild 15. Sayısı yeni çıkmıştı.

O günlerde mecmuayı çıkarabilmek için gerekli finans temin edilemediği için mecmuanın kapatılması gündemdeydi. Federasyon yönetimi olarak o günlerde içerik ve görünüm bakımından alanında tek olan ve pek beğenilen *İslâm Medeniyeti* mecmuasının kapatılmasına gönlümüz hiç razı değildi. Çare arıyorduk. O günün Kültür Bakanlığı'ndan aldığımız 75 tl. destek, 7-8 sayının masraflarını ancak karşılamıştı. Mecmuanın satışından elde edilen para da yeterli değildi; 1-2 sayının neşredilmesine ancak yetmişti.

Federasyon yönetim kurulu olarak o günlerde dört ilimizde (İstanbul, İzmir, Konya ve Kayseri) bulunan Yüksek İslâm Enstitüleri talebe cemiyetlerinden ikişer temsilci ile Cağaloğlu'ndaki federasyon merkezinde bir toplantı düzenledik. Üç ayda bir üye derneklerle böyle toplantılar yapardık. Bu defaki toplantı, hem eğitim-öğretim meseleleri hem de özellikle *İslâm Medeniyeti* mecmuasının durumunu görüşme gündemine tahsis edilmişti.¹

17 Ekim sabahı merkezde bir araya geldik. Yeni öğretim yılının başlaması dolayısıyla üç gün sürecek bir toplantı gündemimiz vardı. Masadayız. İzmir'den İhsan Emci ve Fehmi Kuru, Kayseri'den Necmettin Nursaçan (zaten federasyon ikinci başkanıydı) ve Haydar Baş, Konya'dan Adil Küçük ve Raşit Küçük öğrenci derneklerini temsilen gelmişlerdi. İstanbul'dan da Mustafa Coşkun bulunuyordu. Toplantı başladı. Masanın başında genel başkan olarak rahmetli Cahit Baltacı bulunuyor, genel sekreter ve mecmua yazı işleri sorumlusu olarak masanın sonunda başkanın karşısında ben, benim sol yanımda da Raşit Bey oturuyordu. Mecmuanın 15. sayısı yeni çıkmıştı. Arkadaşlara bu yeni sayıdan birer adet verdik.

Ben, mecmuanın ilk "Selam" sayfasında "Teşhis" başlığı ile ve mecmua imzasını kullanarak yarım sayfalık bir yazı yazmıştım.

¹ Söz konusu 15. Sayının haberler kısmında bu üç günlük toplantıda müzakere edilen diğer konularla ilgili bilgi verilmektedir.

O günlerde de bir hukuk profesörünün (H. N. Kubalı) şikâyeti üzerine alelacele İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsü üçüncü sınıf öğrencisi ve Kadıköy Vaizi Mehmet Çiçek arkadaşımız tevkif edilip Paşakapısı cezaevine konulmuştu. Gidip ziyaret etmiştik. Doğrusu ben çok etkilenmiştim. Onun üzerine yazdığım yarım sayfalık aşağıdaki yazıyı sesli olarak arkaşlara okudum:

TEŞHİS

Geçen ay içinde, Kadıköy Vaizi Mehmet Çiçek'in kendine lâyık sıfatlarıyla meşhur bir Prof.'un ihbarı ile, «Memurin Muhâkemât Kanunu» çiğnenerek alelacele ve maalesef kanunsuzca tevkif edilmesi bir defa daha gösterdi ki, bu memlekette vuzuha kavuşmamış, oturmamış, istismara müsâid, milli bünyemize yabancı bir takım mefhumlar ve kendisini kanun üstü gören kişiler vardır. 150 seneden beri moda hüviyetiyle geliştirilen garblaşma çabaları, tutulan yoldaki kasıtlı yanlışlıklar yüzünden, bir zamanların «huzur ülkesi» Küçük Asyayı «tezadlar diyarı»na çevirdi, nesilleri birbirine düşman etti.

Bu arada, milli ihtiyaçtan huzun alarak bir çığ gibi gelişen İmam - Hatip nesli, üstün vasıfları, olayların ve kişilerin gerçek yüzünü görme yetenekleriyle dikkatleri üzerine çekmekte, ünvan, sıfat ve mevkileri hiç'lik üzerinde yükselenlerin hased, kin ve dolayısıyla hakaretlerine mâruz kalmaktadır. Her hâdisenin ardında bir İmam - Hatipli parmağı aramakla akıllarını bozanlar bu son hâdisede de din adamlarına ve din eğitimi müesseselerine hakarete kusur etmediler. Zaten her fırsatta yapageldikleri bu değıl mi ki?

Aslında bütün bunlar normaldir. Küfrün, islâma kucak açmasını bekleyemeyiz. Mühim olan bu tip hâdiseleri iyi değerlendirmek, teşhisi sağlam yapmak ve hücum edilen müesseseleri, her karış toprağı İman ve İslâm şehitlerinin aziz kanlarıyla sulanmış mukaddes ve bahtsız vatanın en hücre köşelerine kadar yaymaktır. Çünkü küfür öldürücü cevabını ancak bu yoldan bulacaktır.

Olaylara üzülenler, üzüntülerini Maarif Bakanının «Sayılarını donduracağız, mezunlarını üniversiteye göndermeyeceğiz» vecizesiyle (!) niteliği İmam - Hatip Okullarına bir yenisini eklemek, çocuğunu (şartlar ne olursa olsun) bu okulda okutmakla isbat edebileceklerdir. Aksi halde o üzüntüler, mânasız ve samimiyetten uzak kalacaktır.

Selâm; Mü'minlere, zalam; münkirlere...

Ben yazının okumasını bitirir bitirmez sol yanımda oturan ve ilk kez bu toplantıda karşılaşp tanıştığım Raşit Bey, elindeki mecmuayı şöyle hafifçe hareket ettirerek, o günden beri unutamadığım **“Arkadaş! İşte bu dergi bunun için çıkarılmalı!”** diye hemen kanaatini açıklamıştı. Ben de doğrusu ilk kez karşılaştığım bu arkadaşımın yüzüne şöyle takdir ve memnuniyetle iyice bir bakmıştım. Ben Raşit Bey rahmetliyi gerçekten o anda o tepkisiyle tanımıştım. Bu cümle onun, o günün ortamında bizim meselelerimizin ne ölçüde içinde ve bilincinde olduğunun göstergesiydi. Hoca rahmetli bu çizgisini hayatı boyunca İslâm ve Müslümanlardan yana bilfiil ortaya koyduğu hizmetler ve önyak olup yerine getirilmesini sağladığı kurumsal eylemlerle yürütmeyi ömrünün sonuna kadar sürdüren bir istikrar örneği oldu.

Size, Raşit Bey’in yaklaşımının ne kadar isabetli ve yerinde olduğunu göstermek bakımından *İslâm Medeniyeti* mecmuasının yayınına devam edebilmesi için yaşadığım bir olayı da anlatmak zorundayım. Şöyle ki;

“*İslâm Medeniyeti* mecmuası o günlerde dindar kesimde bir tane idi. Muh-teva olarak belli sütun başlıkları altında yarı akademik bir niteliğe sahipti. Oldukça beğeniliyordu. Ancak zaman içinde bizim dönemin sonlarına doğru mâlî yönden iyice sıkışmıştık. Kültür Bakanlığı’nın verdiği 75 liralık destek bitmişti. Üstüne üstlük satılan mecmuanın parası da zamanında toplanamıyor, yeni sayıları basma şansımız giderek iyice zayıflıyordu.

Bu işe ilgi duyacak serbest piyasada iş yapan zenginlerden başp ya da kredi imkânı aramaya başladık. Öğrenci olarak federasyon yönetim kurulunun bu yönde pek şansı yoktu. Bazı hocalara durumu anlattık. Rahmetli yüksek mühendis Ömer Kirazoğlu Hoca ilgilendi. Zira kendisi de Teknik Üniversite’de öğrenci iken *İslâm’ın Nuru* adında, dinî içerikli bir dergi çıkarmıştı. Hoca, Mahmutpaşa’daki kumaş tüccarlarından tanıdığı bir gruba durumu anlatmış, bizim için görüşme ayarlamıştı. Bize de bu grubun kendi aralarında Sosyal Yardım Fonu diye bir fon teşekkül ettirdiklerini, dolayısıyla bize yardım yapabileceklerini söylemiş, ümit vermişti. Kirazoğlu Hoca’nın da katıldığı federasyon yönetim kurulundan Başkan Cahit Baltacı ve üç-dört arkadaş gittik. Mahmutpaşa’da bir kumaş dükkânında derdimizi anlattık. Bize, fonun yönetim kurulu toplantısının bir hafta sonra yapılacağını, orada görüştükten sonra cevap vereceklerini söylediler.

Ben, Kirazoğlu Hoca’ya rağmen bize süre vermelerinden cevabın olumsuz olacağı sonucunu çıkarmıştım. Bu sebeple söylenen gün gelince Federasyon merkezinden telefon edip sonucu öğrenmek istedim. Telefonda bana söylenenler aşağı-yukarı şunlardı:

“Delikanlı, talebinizi görüştük. Arkadaşlarımız, bizim kitaba, mecmuaya verecek paramız yok, biz bu fonu, herhangi bir sokak olayı çıktığında eline so-payı alıp olaya müdahâle edecek kişilere vermek üzere oluşturduk,” dediler.

Ben yeterince gerilmiştim; “Beyefendi, anladığıma göre siz kendi dükkân-larınızı koruyacak bekçiler arıyorsunuz, öyle mi! Merak etmeyin eğer bulabi-lirseniz onlar da yine bizim çevreden, bizim bu mecmua ile bilgilendirdiğimiz arkadaşlardan olur,” dedim.

Bu sözlerim ağır gelmişti muhatabıma. “Terbiyesizlik etme delikanlı!” dedi. Aramızda mecmuanın fonksiyonu üzerine bir süre daha tartışma devam etti.

Netice, güya akli başında Müslüman sermaye, *İslâm Medeniyeti* adlı bir der-giye yardımcı olmaya yanaşmamıştı. Yapılacak bir şey yoktu. Yanlarına gitme-den sonucu telefonla öğrenmiş olmakla ne kadar isabet etmiştim. Sadece buna sevindim. Telefonu kapattıktan sonra, oturduğum koltukta Müslümanlar ola-rak perişan hâlimize, öncelik bilinci konusundaki cehâletimize ve tabii sefâle-timize uzunca bir süre ağladım, ağladım.

İslâm Medeniyeti mecmuası yayınına ara verdi. Biz de o sene yönetimden ayrıldık.”²

Şimdi bir öğrenci derneği temsilcisi olarak rahmetli Raşit Bey’in “İşte bu dergi bunun için çıkarılmalı!” diye değerlendirmesine bakın bir de Müslüman sermayenin varlıklı temsilcilerinin aynı konuda takındıkları tavra ve verdikleri cevaba bakın.

Benim Raşit Hoca rahmetliyi ilk tanıma olayım budur. Daha sonraki yıl-larda elbette özel-genel birtakım hatıralarımız, çalışmalarımız, toplantılarımız oldu. Hocanın dergi ve yayın konusundaki hassasiyeti, vefatından sonra bu hâtırânın da münderecâtında yâd edildiği *Hadis Tetkikleri Dergisi*’nin yayı-mına öncülük etmesiyle devam etti.

Allah Teâlâ kendisine ğanî ğanî rahmet eylesin. 08.12.2024

Prof. Dr. İsmail Lütfi ÇAKAN (ismaillutficakan@gmail.com)

Marmara Üniversitesi, İlahiyat Fak., İSTANBUL

² İsmail Lütfi Çakan, *Hayat Mektebinden Notlar: Hatıralar-Değerlendirmeler*, s. 101-103, İstanbul: Çam-lıca Yayınları 2019.